

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«БЮДЖЕТУВАННЯ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ»
підготовки бакалаврів

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Бюджетування у Європейському Союзі»
підготовки бакалаврів.

Розробник: Бояр Андрій Олексійович, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(підпис) (А. О. Бояр)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 6 від 10 лютого 2026 р.

Завідувач кафедри:

(Бояр А. О.)

© Бояр А.О., 2026

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація «Міжнародні економічні відносини», ОПП «Міжнародна діяльність компаній та установ», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 4-й
ІНДЗ: немає		Семестр 7-й
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
Мова навчання		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
		Українська або англійська (вибір при реєстрації)

II. Інформація про викладача

ППП: Бояр Андрій Олексійович

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри, професор кафедри міжнародних економічних відносин

Контактна інформація: 0662857460, Andrij.Boyar@vnu.edu.ua.

Дні занять: <http://surl.li/shvned>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Курс передбачає огляд історії фінансів ЄС, окреслює інституційні та законодавчі рамки прийняття рішень у секторі, досліджує джерела доходів, а також програми та фонди ЄС, створені на період 2021–2027 років. Бюджет ЄС на поточний рік буде слугувати основним кейсом для курсу. Як кінцевий результат курсу спробуємо розкрити зв'язки між бюджетними системами ЄС та його держав-членів та екстраполювати це на потенційне членство України в ЄС.

2. Мета і завдання курсу.

Мета і завдання курсу – розвиток знань у сфері основних принципів і механізмів, що регулюють сектор бюджетних фінансів ЄС. Це відбувається шляхом вивчення чотирьох сторін бюджетної системи ЄС: бюджетне законодавство та інституції, доходи, видатки і бюджетний процес.

3. Soft skills (компетентності):

- розуміти фінансові можливості ЄС, механізми формування його бюджетних доходів та

- видатків;
- уміти аналізувати стан та структуру бюджетної системи ЄС, виявляти її сильні та слабкі сторони;
 - оцінювати перспективи вступу України в ЄС з позицій бюджетно-фінансових наслідків такого членства для обох сторін, переваги та недоліки бюджетно-фінансової взаємодії України з ЄС.
4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ макс бали
Тема 1. Загальний огляд фінансів ЄС	13	1	2	13	-	ДС/4
Тема 2. Еволюція бюджетної системи ЄС	13	1	2	13	1	ДС/4
Тема 3. Бюджетне право ЄС	13	1	2	13	1	ДС/4
Тема 4. Інституції та органи ЄС у бюджетному процесі	13	2	4	16	1	ДС/8
Тема 5. Дохідна частина бюджету ЄС	13	1	2	13	2	ДС/4
Тема 6. Структура бюджетних видатків ЄС	17	2	4	16	2	ДС/8
Тема 7. Бюджетно-фінансова взаємодія України та ЄС	17	1	2	13	2	ДС/4
Тема 8. Майбутнє бюджетно-фінансової системи ЄС	17	1	2	13	1	ДС/4
Максимум балів за усіма темами						40
Види підсумкових робіт						
Контрольна робота (тест)						Т/60
Всього годин/Балів						100
	150	10	20	110	10	

* Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1	Підготовка до дискусії (семінару) та тесту за темою «Загальний огляд фінансів ЄС»
2	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Еволюція бюджетної системи ЄС»
3	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Бюджетне право ЄС»
4	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Інституції та органи ЄС у бюджетному процесі»
5	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Дохідна частина бюджету ЄС»
6	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Структура бюджетних видатків ЄС»
7	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Бюджетно-фінансова взаємодія України та ЄС»
8	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Майбутнє бюджетно-фінансової системи ЄС»

IV. Політика оцінювання

Оцінювання проводиться згідно з Положенням університету про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти (<https://surl.li/iwdrbd>). Обов'язкове дотримання норм Кодексу академічної доброчесності ВНУ (<http://surl.li/aagxg>) у процесі навчання. Максимальна

кількість дозволених пропусків без поважної причини – 2. Можливе зарахування результатів формальної чи неформальної освіти як окремих тем чи змістових модулів курсу відповідно до Положення ВНУ від 29.08.2024 р. (<http://surl.li/sbwzdh>).

Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи:

- до 40 б. за участь в обговореннях (семінари) (Модуль 1);
 - до 30 б. за перший експрес-тест (електронне тестування);
 - до 30 б. за другий експрес-тест (електронне тестування) (обидва тести – Модуль 2).
- Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів.

Модуль 1 – участь в обговореннях (макс = 40 балів)										Модуль 2		Макс. сума за курс
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4		Тема 5	Тема 6		Тема 7	Тема 8	Експрес-тест 1	Експрес-тест 2	
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Сем 9	Сем 10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	100

Робота студента на одному семінарі може бути оцінена у максимум 4 бали, з них 0,5 бала – за присутність на парі, решта – за участь в обговоренні питань відповідної теми семінару. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем або написати письмово від руки ті теми, які він пропустив протягом семестру з поважних причин. Таким чином можна покращити свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Оцінювання здійснюється суб'єктивно викладачем.

Експрес-тести проводяться у електронній формі на платформі MS Forms. Перший тест – після проведення п'ятого семінарського заняття, другий – після останнього (десятого семінару). На кожному з тестів студент одержує по 30 питань (завдань), правильна відповідь на кожне з яких оцінюється у 1 бал. Максимально можлива кількість балів одержаних за кожен з тестів (за усі правильні відповіді) – 30. У сумі за обидва – 60 балів.

Загальна оцінка за курс підраховується як сума балів за обома модулями. Оцінка виставляється згідно зі шкалою оцінювання (табл.).

За бажанням студента і якщо це дозволяє загальна кількість балів за поточну роботу до набраних балів викладачем може бути додано до 15 бонусних балів, які він отримав за активну участь у позакласній роботі (освітній, науковій, самоврядній, волонтерській тощо). Наявність таких балів підтверджується сертифікатом, виданим у деканаті.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється здобувачеві автоматично, якщо ним виконано усі види передбачених силабусом освітнього компонента робіт та одержано 60 або більше балів. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету (див. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВНУ імені Лесі Українки – <http://surl.li/ddfha>).

Для здобувачів ОПП спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація» переведення балів у 200-бальну шкалу здійснюється шляхом помноження балів 100-бальної шкали на 2.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перекладання)

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація»

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перекладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. *European Union Public Finance*. Fifth edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. 360 p. URL: <https://surl.lu/gsxkai>
2. Бояр А. О. (2012). *Бюджетний процес у Європейському Союзі*. Луцьк: Вежа-Друк, 524 р. URL: <https://surl.lu/odelaf>
3. Бояр А. О. *Трансформація бюджетної моделі ЄС в умовах глобальної фінансової турбулентності*. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 256 с. URL: <https://surl.li/fymqqg>
4. Веб-сайт ЄС. URL: <http://europa.eu>
5. *Європейський Союз: навч. посіб.* / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.]; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ: ФОП Маслаков, 2020. 600 с. URL: <http://surl.li/geziy>
6. *Зелений і безпечний Європейський Союз* / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), І. В. Кицюк, Н. І. Романюк та ін.]; за ред. А. О. Бояра, В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-друк, 2023. 592 с. URL: <http://surl.li/nseds>
7. *Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу* (2010/C 83/01). URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/994_b06